LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONSMINISTERIET

Vuoden 2025 II lisätalousarvioesitys (HE 58/2025 vp) LVM:n hallinnonalalla

VaV liikennejaosto 3.6.2025
Budjettineuvos Jyrki Tanskanen
Liikenneneuvos Maria Torttila

Perusväylänpito

- Perusväylänpitoon esitetään noin 5,4 milj. euron lisäystä, josta
  - 4,8 milj euroa aiheutuu hallituksen investointiohjelmasta rahoitettavista maantien 357 (Hurukselantie, Kotka) kiireellisistä parantamistoimenpiteistä liittyen Easpring Finland New Materials Oy:n akkumateriaalitehdasinvestointiin. Liikenneinfrastruktuuritarpeet kohdistuvat pääosin erikoiskuljetusreitteihin ja liikenneturvallisuuden parantamiseen.
  - 576 000 euroa aiheutuu VR-Yhtymä Oyj:ltä Väyläviraston omistukseen vuonna 2024 siirtyneistä raiteista, joista Väylävirasto on maksanut raiteiden kauppahinnan 2 450 000 euroa perusväylänpidosta vuoden 2024 lopulla ja tulouttanut raiteiden kuntopuutteista johtuvan myyntihinnan hyvityksen 576 000 euroa hallinnonalan sekalaisiin tuloihin momentille 12.31.10. Määrärahan lisäyksellä siirretään valtiolle tuloutettu kauppahinnan hyvitys ratojen kunnossapidon käyttöön.

Perusväylänpito

- 220 milj. euron valtuus Väylävirastolle jäänmurtajien palvelusopimuksiin
  - Turvataan talvimerenkulun edellytykset myös mahdollisista kovista jäätalvista aiheutuva suurempi operointitarve sekä indeksikorotukset huomioiden. Sopimukset sisältävät jäänmurtopalvelun hankkimisen A-, B- ja C-jäänmurtajien osalta uudella sopimuskaudella 1.10.2025-15.6.2028.
  - Ei esitetä lisämäärärahaa, koska määrärahatarve pystytään kattamaan momentin kehyksen mukaisesta määrärahasta. Valtuus tarvitaan, koska sopimuskausi ulottuu neljälle eri vuodelle ja momentti on 3-vuotinen siirtomääräraha.
- Uusitaan Varsinais-Suomen ELY-keskukselle aiemmin myönnetty maantielauttaliikenteen palvelusopimuksia koskeva 1,45 miljardin euron valtuus
  - Valtuuden käyttäminen on viivästynyt, koska siihen liittyvästä hankintapäätöksestä on valitettu markkinaoikeuteen. Esitys ei edellytä lisämäärärahaa, koska maantielauttaliikenteen vuosikustannusten arvioidaan uudistamisen jälkeen pysyvän nykytasolla tai alittavan nykytason.

Perusväylänpito

- Täydennyksiä momentin päätösosan perusteluihin:
  - määrärahaa saa käyttää Väyläviraston hallinnassa olevan kulttuuriperintöön kuuluvan omaisuuden ylläpidosta aiheutuvien menojen maksamiseen
  - määrärahaa saa käyttää kattamaan irtaimelle omaisuudelle tai henkilöille koituneiden vahinkojen kustannuksia tilanteessa, jossa Väyläviraston tai ELY-keskuksen sopimusurakoitsija ei ole saanut vakuutuksia toimintaansa koskien Saimaan kanavan vuokra-alueella tapahtuvien vahinkojen korvaamista
  - momentin nettobudjetoinnissa otetaan huomioon myös yhteistoiminnan kustannusten korvaukset sekä sellaiset muut tulot, joista on syntynyt perusväylänpitoon vastaava meno
  - liikenteenohjausyhtiön palvelumaksun enintään erää korotetaan 190 000 eurolla

    168 237 000 euroon (korotus kehystason puitteissa, ei aiheuta lisämäärärahatarvetta)
    - enintään erän korotus mahdollistaa hankkeen Vt 8 Älyväylä seurantapilotoinnin käynnistämisen, jolle eduskunta myönsi määrärahan vuoden 2024 talousarviossa.

Väyläverkon kehittäminen

- Momentille esitetään 198,8 milj. euron lisäystä, joka koostuu hallituksen investointiohjelmasta tehtävistä lisäyksistä, investointiohjelman hankkeiden ja muiden hankkeiden määrärahojen aikaistamisesta vuodelle 2025 sekä tuloutettavista CEF-tukihankkeiden maksatuksista.
- **Uudet väylähankkeet:**

  1) Vt 27 Ylivieskan eteläinen ylikulkusilta, 14 milj. euron valtuus ja 1 milj. euron määräraha vuodelle 2025 (HO investointiohjelma)

  2) Inkoon meriväylän parantaminen 5 milj. euron valtuus ja määräraha vuodelle 2025 (CEF-tukien maksatuksista)

  3) Eurooppalaisen raideleveyden ratayhteyksien suunnittelu Tornio-Haaparanta-Kemi, 20 milj. euron valtuus ja 1 milj. euron määräraha vuodelle 2025 (HO investointiohjelma)

  4) Kt 67 ja Vt 19 Kivisaari - Atria, 11 milj. euron valtuus ja 1 milj. euron määräraha vuodelle 2025 (HO investointiohjelma)

  5) Vt 25 osuus Meltola - Mustio, 17 milj. euron valtuus ja 0,5 milj. euron määräraha vuodelle 2025 (HO investointiohjelma)

Väyläverkon kehittäminen

Valtuuksien korotukset:

- Kt 68 Edsevö—Pietarsaari 2 milj. euron valtuuden korotus 9,5 milj. euroon, vastaava lisämäärätarve ajoittuu vuodelle 2026
  - Valtuuden tarkistaminen aiheutuu hankkeen päivittyneestä kustannusarviosta
- Tampereen henkilöratapiha 20 milj. euron valtuuden korotus 183 milj. euroon, vastaavat lisämäärärahatarpeet ajoittuvat vuosille 2027-2030
  - Valtuuden tarkistaminen aiheutuu suunnittelun myötä päivittyneestä kustannusarviosta, joka mahdollistaa tarkoituksenmukaisen hankelaajuuden toteuttamisen
- Savonrata välillä Kouvola—Kuopio nopeuden ja kapasiteetin noston suunnittelu 1,2 milj. euron valtuuden korotus 4,2 milj. euroon, vastaavat lisämäärärahatarpeet ajoittuvat vuosille 2025-2027
  - Valtuuden tarkistaminen aiheutuu suunnitelmalaajuuden muuttumisesta
- **Valtuuden käyttöä koskevan ehdon päivitys**: Espoon kaupunkiratahankkeelle vuonna 2023 myönnetystä 178,5 milj. euron valtuudesta 41 milj. euron valtuuden käytön edellytyksenä on, että Espoon kaupunki jatkaa kaavoitustyötä ja että Kirkkonummen kunta on päättänyt Rantaradan varrelle kaavoitettavan lähijunaliikenteen varikon kaavoituksen aloittamisesta vuoden 2025 loppuun mennessä

Muut lisätalousarvioesitykset

- Virastojen määrärahoissa huomioitu uuden VES:n mukaiset palkkausten tarkistukset
- Raidehankkeiden valtionavustuksiin myönnetyn 4,6 milj. euron määrärahan uudelleenbudjetointi käyttöajan pidentämiseksi
- Kävelyn ja pyöräilyn valtionavustuksiin myönnetyn 3,5 milj. euron määrärahan uudelleenbudjetointi määrärahan käyttöajan pidentämiseksi
- 150 000 euron siirto Traficomin toimintamenomomentilta joukkoliikennemomentille 31.20.21 julkisesti tuettuja kuljetuksia koskevan tiedon keräämiseen liittyvän rajapintojen toteutusta koskevaan valtionavustukseen. Hallitus on antanut eduskunnalle lisätalousarvioesitykseen liittyvän esityksen laiksi liikenteen palveluista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta (HE 33/2025 vp)

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONSMINISTERIET

Kiitos

lvm.fi